

RTU studiju kurss "Pedagoģiskā disleksijas riska novēršana"

0R000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	RA0658
Nosaukums	Pedagoģiskā disleksijas riska novēršana
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Regīna Ogrīņa - Pasniedzējs
Mācītspēks	Mārīte Rozenfelde - Doktors, Asociētais profesors Gundega Tomele - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Ieskats lasīšanas traucējumu iedalījumā, disleksijas noteikšana un priekšstats korekcijas darba veikšanā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis: veidot studentu izpratni par bērnu valodas attīstību; sagatavot studentus gan teorētiski, lai viņiem būtu priekšstats par disleksijas risku pirmsskolā, gan praktiski, kādas darba metodes pielietot, lai pilnveidotu gan bērnu valodu, gan citas maņas. Studenti paplašinās savas zināšanas, apgūs nepieciešamās prasmes un kompetences, lai varētu strādāt ar bērniem, kuri vēl nav apguvuši lasītprasmi. Kursa uzdevumi: 1. Veidot izpratni par lasīšanas traucējumiem. 2. Noteikt atšķirību starp lasīšanas traucējumiem un disleksiju. 3. Pielietot praktiskā darbībā iegūtās zināšanas. 4. sagatavot un izvērtēt praktiskus uzdevumus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgā darba temati un uzdevumi: 1. Balstoties un teorētiskām atziņām, veidot praktisku materiālu lasītprasmes līmeņa noteikšanai un korekcijas darba veikšanai. 2. Gatavošanā pieredzes apmaiņas semināram. 3. Izstrādāt anketu vecāku aptaujas anketai, pamatot doto jautājumu nepieciešamību informācijas iegūšanai.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Kauliņa A., Tūbele S. Lasīšanas traucējumi. Izdevniecība RaKa, 2012. 2. Tūbele, S. Disleksija vai lasīšanas traucējumi. Rīga: RaKa, 2008. 3. Tūbele, S. Lasīšanas traucējumi vai disleksija? LU Raksti. 715.sējums. Pedagoģija un skolotāju izglītība. Rīga: Latvijas Universitāte, 2007. 4. Tūbele, S., Lūse, J. Ja skolēns raksta nepareizi... Rīga: RaKa, 2004. 5. Valodu mācības pirmsskolā un sākumskolā. LVA, 2013. 6. Mol, S. E., & Bus, A. G.(2011). To read or not to read: A meta-analysis of print exposure from infancy to early adulthood. Psy-chological Bulletin. 7. Reiter, A., Tucha, O., & Lange, K. W.(2005). Executive functions in children with dyslexia. Dyslexia Papildu/Additional: 1. Freiberga I., Priede L. Bērns mācās izzināt pasauli. R. SIA Izglītības solī, 2007. 2. Groscale D. Didaktiskās spēles latviešu valodā. Lielvārds, 1999. 3. Irbe I. Iepazīstamo vārdu spēles. Izdevniecība RaKa, 2001. 4. Zaķe I. Logopēdiskās spēles un vingrinājumi. Rīga, 2000 5. Lipka, O., & Siegel, LS (2010) The Improvement of Reading Skills in L1 and ESL Children Using a Response to Intervention (RtI) Model. Psicothema. 6. Snowling, M. J.(2001). From language to reading and dyslexia. Dyslexia, 7. Vidyasagar TR, Pammer K.(2010) Dyslexia: a deficit in visuo-spatial attention, not in phonological processing. Trends in cognitive sciences. 8. http://www.logopedi.lv 9. Izglītības un zinātnes ministrija: http://www.izm.gov.lv 10. www.izm.lv Speciālā izglītība Latvijā.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Bērnu attīstības pirmsskolas un sākumskolas vecumposmā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Valodas un runas attīstība. Valodas un runas funkciju attīstība. Runas funkciju attīstības kritiskie periodi. Bērnu valodas attīstība pirmsskolas vecumā.	5	6	2	9
2. MT kontrollapa. Vizuālās uztveres traucējumi, valoda signālu apstrādes traucējumi, sīko kustību traucējumi, UDHS.	5	6	2	9
3. Pedagoģiskā procesa organizācija. Kvalitatīvas izglītības noteicošie faktori; runas attīstība. Mācīšanās procesa plānošana; metožu un paņēmieni izvēle. Runas attīstības nosacījumi.	5	6	2	9

4. Bērnu sajūtu un uztveres procesi: redzes, dzirdes, taustes, sīkās motorikas, laika un telpas, uzmanības, atmiņas, domāšanas, vizuālās uztveres attīstīšana; fonētisko un fonemātisko, un leksiski gramatisko procesu attīstīšana.	5	6	2	9
5. Uzdevumu kompleks lasītprasmes apguvei. Atbilstoša teksta pielāgošana lasītprasmes attīstīšanai un pilnveidošanai.	5	6	1	9
6. Vingrinājumu kompleksa izstrāde, prezentācija. Praktiskā vingrinājumu kompleksa teorētiskais pamatojums; uzdevumu kompleksa izstrāde dažāda vecuma sākumskolas skolēniem.	3	6	1	9
7. Sadarbība ar vecākiem- metodes un paņēmieni.	2	6	1	7
8. Logopēdu, vecāku, pedagogu un citu speciālistu sadarbība.	2	7	1	8
Kopā:	32	49	12	69

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Spēj demonstrēt padziļinātas zināšanas un izpratni par pedagoga lomu sabiedrības attīstībā un izglītības problēmu risināšanā izglītības politikas un sociālekonomisko pārmaiņu kontekstā. 2. Spēj demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, uzņemoties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot savu izglītojamo vai citu pedagogu darbu.	Patstāvīgās darba uzdevumu izpilde, rezultātu prezentācija un diskusija semināros, praktisko materiālu izstrāde, diferencētās ieskautes darba izpilde. Vērtēšana tiek veikta vadoties pēc iegūto zināšanu apjoma un kvalitātes, atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem.
PRASMES: 1. Prot atlasīt un pielietot pētījumos balstītus pedagoģiskos paņēmienus darbā ar izglītojamiem ar valodas attīstības aizturi; 2. Analizē un atlasa korekcijas darbam atbilstošu materiālu: zilbes, vārdus, vārdu savienojumus, tekstu. 3. Analizē lasītprasmes apguves metodes, pamato atbilstību dotajiem mērķiem. 4. Apgūtās teorētiskās zināšanas prot pielietot praktisku uzdevumu veikšanā.	Patstāvīgā darba uzdevumu izpilde, rezultātu prezentācija un diskusijas semināros. Vērtēšana tiek veikta vadoties pēc iegūtās izpratnes un apgūto prasmju kvalitātes, atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem.
KOMPETENCE: 1. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt nepieciešamo informāciju. 2. Spēj veidot iekļaujošu, intelektuāli rosinošu un emocionāli drošu izglītojamā mācīšanās un attīstības vajadzībām atbilstošu, uz sadarbību vērstu mācību vidi.	Patstāvīgā darba uzdevumu izpilde, rezultātu prezentācija un diskusijas semināros. Vērtēšana tiek veikta vadoties pēc iegūtās izpratnes un apgūto prasmju kvalitātes, atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Lasītprasmes apguves metodes un paņēmieni, prezentācija, praktiska nodarbība.	30
Prezentācija – pieredzes apmaiņa, grupu darbs.	25
Diferencētās ieskautes rezultāta	45
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	